

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remittering av Energimarknadsinspektionens rapport 2017:05, Ny modell för elmarknaden

M2017/01702/Ee

1 Sammanfattning

Skatteverket har getts tillfälle att yttra sig över rubricerad rapport. Rapporten innehåller inga förslag avseende skattelagstiftning eller annan lagstiftning inom Skatteverkets verksamhetsområde. Eftersom de förslag till ny lagstiftning som lämnas kan få påverkan på Skatteverkets verksamhetsområde lämnar dock Skatteverket följande synpunkter på förslagen avseende de delar som har kopplingar till sådana områden.

En nättinnehavare behöver ha tillgång till vissa uppgifter avseende elförbrukarna för att kunna redovisa energiskatten korrekt. Av de förslag som lämnas i rapporten framgår inte annat än att sådana uppgifter ska kunna lämnas vid sidan av elmarknadshubben. Om sådana uppgifter lämnas vid sidan av elmarknadshubben begränsas nyttan av förslagen. Om det skulle föreslås att nättinnehavaren ska få inhämta information om elförbrukare endast genom elmarknadshubben krävs ytterligare utredning avseende hur det ska gå till och hur bestämmelserna om sekretess och personuppgiftsbehandling då bör utformas.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Personuppgiftsansvar och direktåtkomst

2.1.1 Personuppgiftsansvar (12 och 15 §§ lagen om elmarknadshubb)

Den föreslagna regleringen kring personuppgiftsansvaret är otydlig. Någon närmare analys kring ansvarsförhållandet mellan registrerade användare av elmarknadshubben och personuppgiftsansvarige samt möjligheten för personuppgiftsansvarige att ta sitt personuppgiftsansvar har inte redovisats. Frågan om personuppgiftsansvarets närmare avgränsning och effektivering behöver analyseras vidare i förslaget fortsatta beredning.

2.1.2 Direktåtkomst (18 § lagen om elmarknadshubb)

För att tydliggöra den begränsning som omtalas i kommentaren till förslagen 18 § lag om elmarknadshubb bör det övervägas om inte bestämmelsen bör tillföras information om vems uppgifter som direktåtkomsten får avse, t.ex. ”kund” eller liknande. Relationen mellan 18 § och utlämnandebestämmelserna i 16 och 17 §§ skulle också på det sättet förtydligas.

I rubriken närmast före 18 § lag om elmarknadshubb anges ”Direktåtkomst och sökning”. Bestämmelsen reglerar uteslutande registrerade användare i elmarknadshubben och deras möjlighet till direktåtkomst till personuppgifterna i hubben. Några särskilda

sökbegränsningar finns inte föreskriva i bestämmelsen. Ordet ”sökning” bör därför tas bort ur rubriken.

2.2 Folkbokföring

2.2.1 Skydd av personidentiteter (avsnitt 2.7)

Med anledning av de uttalanden som görs i avsnittet skydd av personidentiteter påpekar Skatteverket följande.

Den som får en sekretessmarkering beviljad får samtliga personuppgifter skyddade i folkbokföringsdatabasen. Det är inte möjligt att välja ut enstaka uppgifter som ska skyddas. Däremot kan det i en utlämningsituation bli aktuellt att välja att lämna ut vissa uppgifter men inte andra.

Sedan den 1 januari 2014 är det inte längre möjligt att bli folkbokförd på en församling. Den vars bosättning inte kan kopplas till en viss fastighet kan istället bli folkbokförd på en kommun. Detta gäller även den som beviljas kvarskrivning.

I rapporten anges vidare att det i dagsläget inte är fastställt om Svenska kraftnät kommer att driva elmarknadshubben eller om elmarknadshubben kommer att drivas inom en egen juridisk person i form av ett dotterbolag. Med anledning av detta påpekar Skatteverket att offentlighets- och sekretesslagen inte gäller för statligt ägda bolag. Detta påverkar såväl den föreslagna sekretessregleringen som möjligheten att inhämta personuppgifter från Skatteverket.

Personen som väljer elleverantör måste på ett enkelt sätt kunna informera elleverantören om att denne har ett skydd i folkbokföringen och vara säker på uppgifterna inte förs vidare. Går det inte att garantera säkerheten för uppgifterna via elmarknadshubben bör det övervägas om de skyddade personerna ska hanteras på annat sätt än i elmarknadshubben.

2.3 Mervärdesskatt

2.3.1 Registreringsnummer för mervärdesskatt (7 § lagen om elmarknadshubb)

I förslaget till 7 § anges i andra punkten att elmarknadshubben får innehålla uppgift om bland annat ”momsredovisningsnummer”. Skatteverket antar att det avsedda numret är ”registreringsnummer för mervärdesskatt”, dvs. ett sådant nummer som verket enligt 2 kap. 2 § skatteförfarandeförordningen (2011:1261) ska tilldela den som registreras till mervärdesskatt. Skatteverket föreslår därför att begreppet ”momsredovisningsnummer” ersätts med ”registreringsnummer för mervärdesskatt”.

2.3.2 Fakturering för överföring av el (8 kap. 13, 15 och 16 §§ ellagen [1997:857])

Enligt Skatteverkets uppfattning synes elleverantören närmast fungera som en återförsäljare av nätavgiften. Mervärdesskatterättsligt innebär det i så fall att elleverantören är skattskyldig enligt mervärdesskattelagen (1994:200) för omsättningen av nättjänst till elförbrukaren.

Nättjänsten omsätts i två led, dels från nätinnehavaren till elleverantören, dels från elleverantören till elförbrukaren. Mervärdesskatt ska då påföras i respektive led.

Den faktura som elleverantören upprättar kommer endast att omfatta elleverantörens egen omsättning av nättjänst och elleverans till elförbrukaren. Det är således inte fråga om fakturering av egen och annans omsättning (s.k. samfakturering).

2.3.3 Uppgifter i fakturan (8 kap. 20 § ellagen)

Av förslaget framgår inte vilka uppgifter nätinnehavarens faktura ska innehålla. När det gäller elleverantörens faktura framgår det dock att den ska innehålla viss information om förbrukning och aktuella elpriser.

Såväl nätinnehavaren som elleverantören är beskattningsbara personer enligt 4 kap. mervärdesskattelagen. Det innebär att nätinnehavarens faktura till elleverantören ska innehålla de uppgifter som krävs enligt 11 kap. mervärdesskattelagen. Motsvarande gäller även den faktura som elleverantören ställer ut till elförbrukaren, under förutsättning att elförbrukaren är en beskattningsbar person eller en juridisk person som inte är en beskattningsbar person enligt mervärdesskattelagen. Enligt Skatteverkets uppfattning bör det i det fortsatta lagstiftningsarbetet beskrivas att även dessa bestämmelser påverkar vilka uppgifter en faktura ska innehålla.

2.4 Energiskatt

2.4.1 Ändamål och registerinnehåll (6 och 7 §§ lagen om elmarknadshubb)

Enligt förslaget ska uppgifterna i elmarknadshubben få behandlas och lämnas ut för behandling för bland annat energibesättning. Vidare föreslås att elmarknadshubben ska få innehålla uppgifter om bland annat elskatt som rör fysiska och juridiska personer som har eller har haft ett avtal med en nätinnehavare eller elleverantör. Någon närmare förklaring av vilka uppgifter det rör sig om ges inte i rapporten.

Enligt Skatteverkets uppfattning behöver det förklaras vilka uppgifter som avses. Om det kommer att föreslås att uppgifter som ska utgöra underlag för beskattning endast ska få lämnas genom elmarknadshubben krävs ytterligare utredning avseende hur det ska gå till och hur sekretessbestämmelserna då bör utformas.

Från och med den 1 januari 2018 är nätinnehavaren skattskyldig för energiskatt på el. Det måste alltså särskilt beaktas att nätinnehavarna måste ha tillgång till vissa uppgifter avseende elförbrukarna för att ha möjlighet att redovisa energiskatten korrekt. Eftersom skattskyldighet inträder vid överföring av el bara när elen överförs till någon som inte är skattskyldig producent, nätinnehavare eller godkänd som frivilligt skattskyldig måste nätinnehavaren veta om elförbrukaren är en sådan skattskyldig. Även avdragsrätt för el som förbrukats i vissa delar av norra Sverige förutsätter att nätinnehavaren har tillgång till vissa uppgifter om elförbrukaren. Sådan avdragsrätt förutsätter att elen förbrukats i viss verksamhet och att elförbrukaren inte är ett företag är i ekonomiska svårigheter.

2.4.2 Betalningsfrister (avsnitt 4.6)

I rapporten anges att betalningsfristerna för när elleverantören ska betala till nätinnehavaren bör anges i föreskrift. Med anledning av detta påpekar Skatteverket att om detta även ska omfatta ersättning för den energiskatt som nätinnehavarna ska betala till Skatteverket bör de tidpunkter för redovisning av skatten som anges i skatteförfarandelagen (2011:1244) och även de förslag om ändring av redovisningsskyldighetens inträde avseende energiskatt som föreslås i budgetpropositionen 2017/18:1 beaktas.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Eftersom rapporten inte innehåller någon djupare analys om hur beskattningen påverkas av de föreslagna ändringarna är det i dagsläget inte möjligt att bedöma hur de föreslagna förändringarna påverkar Skatteverket.